

S Z A R V A S

T Á R S A D A L M I és S Z É P I R O D A L M I L A P.

Szerkesztőség Kényes utca 175.
Kiadóhivatal
Selyem-utca 240. házszám.
Deutsensmid János kereskedése.

Megjelenik hetenkint kétszer, vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
Égész évre 5 frt — kr — Félévre 2 frt 50 kr.
Negyed évre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr

Hirdetések árszabályszerint vétetnek fel.
Egyes számok kaphatók: a kiadóhivatalban és
Nyácsik S. utóda kereskedésében.

Felhívás

Erkel Ferencz emléksobor tárgyában.

Békésvármegye törvényhatóságának folyó évi szeptember hó 27-én és folytatva tartott őszi rendes közgyűlése, egyhangu lelkesedéssel határozatilag kimondotta, hogy:

Békésvármegye közönsége, Erkel Ferencznek, a magyar nemzeti zeneművészet halhatatlan nevű mesterének, a megye legnagyobb fiának, szülővárosában: Gyulán, a megye székhelyén, közadakozás útján, művészi becsesrel bíró emléksobrot óhajt emelni.

Sőt a megyei közgyűlés nem elégedett meg csupán az erkölcsi elismerésnek ezen legnagyobb fokú nyilvánlásával, hanem ezenfelül az Erkel-szobor eszméjének megvalósítására egy külön bizottságot küldött ki,

és még az adakozók sorában is az első kívánt lenni, amidőn egyidejűleg 500 frtot szavazott meg az emléksoborra, a megye pénztárából.

Alulírottaknak jutott a szerencse, hogy Békésmegye bizottsági közgyűlésének megtisztelő megbízása folytán mint az Erkel-szoborbizottság tagjai, a szoborra való közadakozást és gyűjtést, jelen felhívásunkkal megindítsuk.

S tesszük ezt azon biztos reményben hogy kérelmi szózatunk nemcsak Békésmegyében — amely Erkel Ferenczben a megye legnagyobb fiát tiszteli — de a magyar zeneművészet minden lelkes barátjánál, tehát az egész magyar haza művelt közönségénél élénk visszhangra talál. Mert hisz Erkel Ferencz nem csupán Békésmegyénck, hanem széles Magyarországnak méltó büszkesége volt s az ő örökbecsű zenei alkotásai az egész magyar nemzetnek közkincsét képezik. Avagy van-e, aki a Bánk-bán, Hunya-

di László, Brankovics György, István király, a legszebb magyar "dalmüvek bűbajos zenéjén a legnemesebb gyönyört ne élvezné? van-e, kinek lelkét az »Isten áldd meg a magyart« nemzeti himnusunk gyönyörű dallamára, a hazafias lelkesedés magasztos érte át ne hatná? lehet-e tehát oly lelkes hazafi és igazi zenebarát, aki az említett és ezeken kívül még oly számos remek műnek szerzője, a magyar nemzeti zeneművészet megalapítója és úttörő apostola: Erkel Ferencz iránt tiszteletet és hálás kegyeletet ne érezne s az ő dicsőségének örök babér koszorújához legalább egy levélkével, az emléket megörökítő szobor létesítéséhez — Istentől adott módjához képest — adományával szívesen hozzá ne járulna?!

Teljes tisztelettel és bizalommal fordulunk tehát a hazai művelt nagy közönséghez, a magyar zeneművészet lelkes barátaihoz s a nagy mester

T Á R C Z A.

A CSODA.

Szögfaluban békés egyetértés uralkodik a felekezetek között, amit az tanúsít legjobban, hogy a falu négy előkelősége: a doktor, a plébános, a tiszteletes és a jegyző ketenként kétszer esendes borozgatás közben eltárogkoznak esti 10—12 óráig: s ez együtletük bő alkalmat nyújt nekik különböző eszmecserére. Ilyenkor aztán rendszerint a plébános ur — egyházipolitikai téren — kisebbségben marad, mit ő viszont egy pár hatalmas kontrával vagy pagát és huszonegyes-fogással hosszúl meg azon melegibe.

Különösen avval a gonosz »szabadkőműves« doktorral van sok baja. Mert az nem hisz semmit abból, a mit az egyház tanít: sőt egykor erősen állította, hogy Rómának már Galilei óta sokkal több engedményt kellett volna tennie a természettudományal szemben. Még elválásukkor is, mikor egymásnak esendes jóéjszakai kívántak, oda szólt a szent atyának:

— Pedig úgy van, a mint mondtam s ki tudja, ha nem adódik-e mihamar al-

kalom, a mikor elfogja tisztelendőséged ismerni, hogy a theologiai bizony nem jarna rosszul, ha a természettudomány barátságát meg nem vetné!...

— Biz ez úgy van, erősítő a tiszteletes.

— A ki hiszi, üdvözül, felelt mosolyogva a plébános.

Jövő parti pálam, urak, fejező be a jegyző s az összeharthatlan barátok elváltak a legközelebbi tarokkpartira.

E találkozás óta több hét elmúlt már s ki tudja, hány-szor maradt azóta a plébános ur kisebbségben, mi közben a derek lelkiatjának nagy gondja támadt. Volt egy híve, a falu kádárja, becsületes nevén Maté Gergely, igazhitű templomjáró ember, ki a világot sem engedte volna meg, hogy processió alkalmával más valaki fogja a »főtisztelendő úr« feje fölött hordott mennyezet egyik rudját, mint ő maga. Hogy, hogy nem elég az hozzá, hogy ez a kádár mester most »bomlani« kezdett. Mondják, hogy ennek főleg maga a plébános ur az oka, mert egyszer a jó emberl, valami félreértés miatt, ridegen kintasította, sőt szüret előtt idegen falubeli kádármesternél tett megrendelést, elég az hozzá, hogy a mi Maté Gergelyünk így okoskodott:

— Ha neked nem kell az én hordóm nekem nem kell a te ujságod; s vissza-

küldve a plébános úrnak minden hozzá küldött ujságot es könyvet, meghozatta magának a »tiszteletes« kurátora révén a »Sion trombitáját«, kerülte a misét, s minden alkalmat megragadott, hogy hitfeleit a leg-tulzább »szabadelvű« gondolatokkal kapacitálta, már a mint ő. t. i. a »Sion trombitáját« megérteni képes volt.

A plébános urat e dolog nagyon elkeserítette. Ilyen botrány, ily mételey az ő szent nyájában. Nem is mulasztotta el a kádár feleségét többször magához hívatni s lelkére kötni, hogy tegyen valamit a férjével, mire a szegény asszony keserves könyhullatással vátszolván elmondta, hogy nem tud ő itt semmit segíteni, az ő urat bizonyosan az ördög szálta meg, ő csak imádkozni tud már, hogy ha a jó Isten valami csodával megmentené férjének lelkét az örök kárhozattól.

Ugyan e napon a jegyző tarokkközben szóba hozta, hogy a kádár ma megint hogy »politizált« a faluhazan, mire a plébános ur elbeszélte az egész dolgot, különösen kiemelve a szegény asszony bánatát s aggodalmát férjének lelki üdvő-sége miatt...

Másnap korán reggel szokása szerint kádárné asszonyom kimenvén, hogy a tyuktojásokat összeszedje, csakhamar sápadtan reszketve rohan vissza.

— Gergely, Gergely — kiáltja — az Istenért siess, mi történt!

minden igaz tisztelejéhez, hogy az Erkel Ferencznek emelendő emlékszoborra adakozni, s az adakozásra ismerőseik körében is minél többeket megnyerni és a szobor javára gyűjteni kegyeskedjenek, hogy az Erkel Ferencz emlékszobra lehetőleg mielőbb — de hazánk ezredéves jubileuma ünnepére mindenesetre — létrejöhessen s az ő nagy nevéhez és el nem muló érdemeihez méltólag örökítse meg az ő dicső emlékezetét.

Bármily csekély adomány is köszönettel fogadtatik s a gyűjtés eredményéről, az adakozók teljes névsorával, annak idején nyitvános számadás fog közölni.

A nemes cél áldozatkész felkarolását ismételtén, kérve, van szerencsénk hazafias tiszteletünket nyilvánítani.

Gyulán, 1893. október hó.

Az Erkel-szoborbizottság:

Göndöcs Benedek,

elnök.

**Terényi Lajos, Keller Imre,
Dr. Fábray Sándor, Oláh György,
Haviár Lajos, Bandhauer György,
Szalay József.**

H I R E K

— A városi tanács elhatározta, hogy a kisutcából a körösi fürdőkhöz vezető lejárót kölépcsőzettel fogja ellátni.

— A megyei képviselő választás holnap tartatik meg a Sziráczky-féle iskolában.

— Adózók figyelmébe. Az állami adó IV-ik részlete f. hó 15-éig fizethető be kamatmentesen.

— Elhaltak városunkban f. hó 6—11-ig. Brusznyczki Jánosné szül. Szrnka Mária 69 éves (1612 házszám.) Lustyig Mihály 34 éves (1380.) Valkovszki Zsuzsanna 1 éves (Ezüst szőlő.) Brusznyczki Erzsébet 7 éves (1756.) Paulik András 2 éves (766.)

— A szarvas-mezőhegyesi vasút megnyitásának ideje mindezeig bizonytalan

— Esküvő. A kondorosi rom. kath. templomban mult vasárnap délelőtt 9 órakor esküdtök örök hűséget özv. Bárany Ferenczné, Dérczy Mariska urnő, vőlegényének Prochnov Ede budapesti fővárosi hivatalnoknak. Az ég áldása kísérje az ifju párt.

— Vasuti állomás bővítés. Kondoros község előjárósága folyamodott volt a miniszterhez az iránt, hogy az ottani vasuti állomáson — tekintettel e község nagy üzleti forgalmára s az uradalmakra, marharakodót engedélyezzen. A kérvény kedvező elintézését nyert s a miniszter megengedte a marharakodó létesítését — már most csak az volna kívánatos, hogy a vasut valahára megnyitassák, azután megjö a községre előnyös ezen változtatás is.

— Kaszinói thea-estélyek. A kaszinói thea estélyek rendezőse által felkérte annak közzétételére, hogy az első ilyen estély november 18-ika helyett ugyanazon hó 25-ik napján fog megtartatni.

— Az első hó. Folyó hó 9-én éjjel, órákig tartó hűvös szél után, sűrű pelyhekben havazni kezdett, s reggelre a földet és a háztetőket vastag fehér lepel borította el.

— Felhívjuk hölgyeink figyelmét lapunk mai számában megjelenő »Legújabb házi ipar« című hirdetésre. Balogh Aranka kisasszony a filigrám munkák meghonosítása érdekében már több vidéki városban sikeresen működött, s így hisszük, hogy ezen hasznos házi ipar elsajátítása céljából városunkban és számosan fognak az általa megnyitandó tanfolyamra beiratkozni. A diszes és izlésesen elkészített filigrám munkáiból néhány minta Tájber Gusztáv és Lővenfeld Soma urak kereskedésének kirakataiban tekinthető meg.

— Jókai Mor munkálkodásairól érdekes statisztikai kimutatást állított össze Révai Arthur, melyből kitűnik hogy Jókai 50 év alatt mennyit írt. Jókai Móról, ide nem értve az elszórtan megjelent és ma jó formán már ki nem nyomozható apróbb cikkeket eddig megjelent 324 önálló kötet, mely 3000 nyomtatott ívet tartalmaz és melyben 70.816,464 betű van. Így tehát, ha Jókai összes munkáit egy szedőnek kellene kiszedni, óránként 1200 betűt számítva, és 9 óra munkaidőt úgy ennek 24 év 6 hó és 14 napra lenne szüksége, míg ezt befejeznék. A nyomdai betűtőlom súlya a számadatok szerint összesen 35.550 kilogramot tesz ki. Ezen ólom mennyiség szállítására 12 teherszállító-kocsi szükségeltetnék. Megközelítőleg tehát fogalmat alkothatunk magunknak ama ropant termékenységről, mellyel a lefolyt 50 év alatt Jókai a magyar irodalmat gazdagította.

— Statisztika a névmagyarosodásról. Folyton növekvő számmal használják fel az emberek azt a jogot, hogy idegen hangzású nevüket magyar névvel változtathassák meg. A névmagyarosítások statisztikájából sok érdekes következtetést lehet levonni. A legutóbbi féleztendőben — január 1-től, július végeig — összesen 666 ember magya-

Gergely uram kisiet a feleségével együtt s ime a kilencz tojás közül, a melyeket kádárné asszonyom a 9 tyúk után összeszedett, csak nyolcz volt fehér, a kilenczedik uramfia, fekete!

— Itt van ni — mormogá Gergely — most már van egy tyukom, a melyik fekete tojást rak.

— Úgy? — zokogott a felesége, Világéletembe nem hallottam, hogy tyúknak fekete tojása lenne, Gergely, Gergely, ezt rám nem disputáld, ez boszorkányság, vagy tán egyenesen az ördög munkája mi rajtunk.

— Bolond vagy asszony. Nincs sem boszorkány, sem ördög, Legfeljebb valaki tréfát üz velünk s megfestette titokban a tojást. Hoz csak vizet és szappant, majd kitérnek mindjárt, mi az a mit a »boszorkányok« tudnak.

A szegény asszony reménykedve elsi-etett s csakhamar vissza is érkezett a vizel, szappannal. De moshatta ám azt a tojást Gergely uram a hogy akarta, fekete maradt az a mint a szén...

— Ördög, pokol... — dühösködik emberünk — de már meg nézem, milyen belül a szép friss fehére a sárgája. Ize is, mint a többi tojásoké.

Az asszony borzalmában felsikoltott s keresztet hányt magára.

— Gergely, az Istenért, mit tettél megetted azt a boszorkánytojást!...

— No hát megettem. Jó volt válaszolá-vigan Gergely, de nevetése erőltetett volt ajka vonaglott, hangja reszketett.

A boszorkány-tojás hire csakhamar szét ment a faluban s általános felindulást okozott. De meg is telt Gergelyék háza. Egyik jött a másik után, különösen a vén asszonyok, kik mindnyájan tudtak valami hasonlót elbeszélni, úgy hogy a szegény Klári asszony — mert így hiták a kádárnét — egészen odáig volt a félelemtől a híres ura miatt. Persze hogy Gergely uram maga csak nevetett hozzá; de nevetését minth: elvagták volna e következő reggel, mikor a felesége avval a hirrel rohant be.

— Jézus Mária, szent József! most már két tojás fekete.

A falu kovácsnéja okos asszony volt tanácsára a kétségbeesett kádárné a két fekete szörnyet buzgó imádkozás közben boróka galyakból rakott tűzbe dobta, hogy égjenek, pusztuljanak el s eljárását a megszeppent kádár is hallgatag jóvá hagyta: de mit használt? Harmadnap már három fekete tojást hagyott ott az a boszorkány-tyúk.

A szegény asszony teljes odáig volt Keserves könyhullatással öntötte ki szive bánatát.

— Gergely, Gergely, ennek te vagy

az oka! A jó Isjen miattad üldöz bennünket s ki tudja mi lesz velünk, ha meg nem térsz!

— Asszony, hagy abba, mert megharagítasz! Ki mondja neked, hogy én rossz keresztény vagyok, ha mindjárt sok hóruszpókuszaitokat nem is hiszem! De bizony legjobb lesz, siess a plébánoshoz, aztán hidd ide, hozzon szentelt vizet és füstölőt, üzze ki az ördögöt!

Klári asszony erre türedelmesen bo-vallotta, hogy bizony ő már volt is a plébánosnál, el is mondott neki mindent, de a szent atya csak vállát vonogatta...

— Ugy, vállát vonogatta! — szól Gergely, ki most egyszerre felülkerekedett — és más egyebet nem tud? És ő pap? És mi higyjünk az ő dolgainak? Nos, hát most mutassa meg, hogy mit tud és ha rendet tud csinálni, akkor én is ismét az leszek, a ki voltam, mert akkor legnlább tudni fogom miért hiszeh.

S a mit feleségének mondott, nagy hangon kikürtölte mindenfelé s az emberek kezdtek hozzá huzni. Igaza van, mondák, ha pap, hát segítsen a dolgon.

A mint aztán a következő napon Gergely felesége csak fekete tojásokat talált, egész kis forradalom tört ki. Egyik csoport az istállót szállotta meg, nehogy a boszorkány-tojások eltűnjenek, egy másik csoport

rosította meg a nevét. Ezek között volt 366 izraelita, 208 r. katolikus, 16 református, a többi magyarosítás a gör. katolikusokra evangélikusokra és unitáriusokra esik. Az elhagyatott nevekről ezeket mondja a statisztika; 41 közülök Kohn volt, 11 Klein 12 Deutsch, 8 Huberfeld, 5 Jajtelesz, 11 Spitzer, 23 Weisz, a többi név már nem fordult elő ily nagy számban. Foglalkozás szerint a magyarítottak közül a legtöbben kereskedők, ügyvédek és csendőrök. A 666 névmagyarosító közül 571-en a 60-as évek után születtek, tehát a legfiatalabb nemzedék törekszik leginkább a magyar névre. Jellemző továbbá, hogy 408-an ugyanolyan kezdőbetűs nevet vettek fel, mint a milyen a régi.

— Borsós hirdetési díjak. Szeged város a közvilágítási vállalatra nemzetközi pályázatot hirdetett s ezt külföldi lapokban is meghirdette. A »Norrdeutsche Allgemeine Zeitung« 101 frt 61 krt, a »Neue Freie Presse« 133 frt 44 krt és a párisi »Journal des Debats« 471 frt 79 krt számít fel háromszori hirdetési díjban, vagyis a kilencszori hirdetés 636 frt 44 krjába került Szegednek.

— Gazdasági kiállítás Mezőberényben. A mező-berényi képviselőtestület a folyó hó 6-án tartott gyűlése alkalmával elhatározta, hogy a megyei gazdasági egylet által tavasszal Mező-berényben rendezendő kiállítás költségeihez 400 forinttal járul.

— Jókai Magyar nádobjának illusztrált kiadásából a 16. (utolsóelőtti) füzet jelent meg az Athenaeumnál egy színes aquarell és számos szövegképpel. A füzet ára 40 kr.

— Öcsödön. Dr. Weiszbraun Ignác választott meg községi másodorvosnak.

Vasuti menetrend

a szarvas-mezőtúr szárnyvonalon.

Érkező-vonatok.

7416.	7412.	744.
reggel	délbe	este
8.33.	1.21.	5.44.

Induló-vonatok.

7415.	7411.	7413.
reggel	d. e.	d. u.
3.45.	9. 33.	155.

Felelős szerkesztő: **Mihálfli József**

Főmunkatárs: **Epstein Miklós.**

32285

I. 1863 A gyulai m. kir. pénzügyigazgatóságtól

Hirdetmény!

K. tarcsa község fogyasztási ital és szesz italmérési adóinak biztosítása céljából **f. évi nov. 14-re 31206-93 szám alatt hirdetett árverés ezenre visza vonatik.**

Gyula 1893 November 9-én

GASZNER

kir. p. ü. igazgató.

Eladó ház.

Özv. **Mihálfli Józsefné**

Kényes-utca 175-ik számú

háza

előnyös feltételek mellett

eladó.

Mindenféleköhögést

hurutos bántalmat a légzőcsőnek és gégefőnek valamint a tüdőnek továbbá a lélegzési nehézségeket, szűk mellűséget, asztmát, elnyálkosodást, görcsös és száraz köhögést, rekedtséget, torokcsiklandozást, kezdődő mellbetegségeket a leggyorsabban távolítja el, a már évek óta legjobbnak bizonyult orvosi receptre készült és orvosilag ajánlott szer a Szent György Thea. Egy csomag: 50 kr. a hozzá tartozó Szent György huratpor egy dobozza pedig a legpontosabb orvosi használati utasítással együtt szintén 50 kr. A javulás már egy pár mulva észlelhető. Két csomagnál kevesebbet nem küldünk. Postai küldeményeknél 20 kr. csomagolási és fuvaréval díjjal több küldendő. Minden rendelmeny egyenesen a *Szent György gyógyszerárba* küldendő Bécsbe V/2. Wimmergasse 33. E gyógyszerek árai postautalványon előre küldendők be.

pedig, élén Gergellyel, a plébánia felé vonult, a legnagyobb zavarba hozva papjukat. Tudja hogy kelepcebe jutott, de hogyan szabaduljon ki. A középutat választotta azért s kijelentette, hogy kész az ördögűzésre, csakhoz ehhez neki felsőbb engedelyre van szüksége; Isten neki azonban, elmegy a végzetes helyre, hogy saját szemeivel meggyőződjék a teendőkről. Azt gondolta hogy utközben majd valami mentő gondolata támad. A mint azonban oda ért, a népoly zajosan és kihívólag lépett fel, közbe-közbe átkozódó fenyegetőzések is hallatszottak, hogy a verembe esett plébános nem tudott egyebet mondani, mint hogy ő szívesen végrehajtana azonnal is az ördögűzést, de eszközei nincsenek itt.

— No ha csak az a baj, azon köny-segithetünk — szólott egy a nép közül, kibben a plébános a doktor laboránsára ismert — elfutok én értök... És már útban volt a paplak felé. Nem sokára vissza is érkezett a szenteltvíz-tartóval és egy kanna szentelt vízzel, persze el nem árulva senkinek, hogy utközben urához, a doktorhoz egy pillanatra beugrott.

A lelkész megdöbbenve vette át a szent eszközöket, de csakhamar magához térve, komoly, szerefetteljes hangon igazi lelki-atyai beszédet tartott népéhez, korholva a vak babonát, a mely mélyebb gyökereke-

vert szívükben, mint a jámbor kegyes hit-s végül kijelentette, hogy nem is hajlandó babonájuknak eszközévé alacsonyulni.

— Igen ám, kiált oda gúnyosan Gergely kádár nem akar segíteni, mert nem tud. De ha igaz az, a mit a szentelt vízzel nekünk prédikált, hát akkor segíteni fog az maga is...

S ezzel megragadva a kanna vizet, mielőtt még a pap öt szándékában megakadályozhatta volna, végig önté vele a tojásokat s ime — a szentelt víztől a fekete szín nyomban eltűnt s a tojások eredeti fehérségükben ragyogtak egy csomóban.

Tompa morgás zugott végig a néptömegben, a pap pedig a nyilvánvaló csodatény felett, melyet magának semmiképp megmagyarázni nem tudott, szemet száját meresztett. Az asszonyok énekelni kezdetek Klári asszony sirva roskadott térdeire, görcsös kézzorítással térdre kényszerítve férjét is, ki a megfoghatlan jelenet hatása alatt némán, halványan nézett maga elé, mint egy tettenkapott gonoszlevő

Alig ért haza a lelkész s már udvarán nyüzsgött az utána érkezett néptömeg is, elől Gergelylyel, ki alázatosan megemelve kalapját, szerény tisztességtudással megszólalt:

— Tisztelendő atyám! Mától kezdve ismét a régi vagyok, sőt jobb, mint előbb.

Bocsásson meg nekem, felejtse el gonosz-ságomat... bolond voltam, bizony bolond voltam...

A pap barátságosan kezet fogott Gergelylyel, aztán szép beszédet mondott a népnek Isten csodálatos utairól s megbökélve vonultak vissza minonyáján különösen Klári asszony, az ő megmentett férjével.

* * *

A mint a pap szobájába visszavonult, íróasztalán egy levélkét talált, melyet valaki az ablakon át dobott oda. Ez állott benne: »Kedves Tisztelendő Ur! Alulírott bocsánatot kér, ha tán mértékön túl megtérfált szent dolgokat. A kannát kérem mindjárt a használat után kiüríteni, nincs abban egy cseppnyi szentelt víz sem, hanem egy vegyi oldat, a mely által szerves anyagok például tojáshéj, melyek pokolkövel (AgNO₃) lettek feketére festve, azonnal fehérré festhetők, Szíves üdvözléssel — a természettudomány, melynek gyönyörűségére szolgált, hogy a theológiának egy eretnek megtéritésénél kezére játszhatott.»

A pap, míg olvasta a levelet, haragosan nézett maga elé... azután mindinkább kisimult az arcza s végül a mint a levelet másodszer átfutotta, akarata ellenére is nevetett!

Németből szabadon átdolgozta: *Daimonion.*

KÉSZPÉNZ-JELZÁLOG-KÖLCSÖNÖK.

Földbirtokokra, házak és építés alatt levő házakra, Magánosoknak, községeknek vagy testületeknek.

A kölcsönök 200 frttól a legmagassabb összegig 10, 15, 18, 23, 30, 32, 38, 40 és 50 évi amortizációra, valamint 5, 10, 15, 20 és 30 évi koronkénti törlesztésre

4 és $4\frac{1}{2}\frac{0}{0}$ kamat $\frac{1}{2}$ — 1 és $1\frac{1}{2}\frac{0}{0}$ tőketörlesztéssel kaphatók.

A törlesztésre felveendő kölcsönök második helyre is kaphatók.

A nyerendő kölcsönök nem záloglevelekben, hanem készpénzben adatk és a félnek jogában áll nyert kölcsönét a meghatározott időn belül is tetszése szerint akár részletekben, akár pedig egyszerre kifizethetni.

A kölcsönöknél nem a kataszteri tiszta jüvedelem, hanem a tényleges érték mérvadó és a megállapított értéknek legalább is fele része kölcsön gyanánt engedélyeztetik.

A jelzálogul szolgáló ingatlanokat terhelő tartozások a kölcsön nyújtó intézet által konvertáltatnak, (kifizetelnek), mely összeg után bekebelezési illeték újból nem fizetendő.

Azon felek, kik tőlünk kölcsön kapnak, adóengedelményben részesülnek.

A fél évi törlesztések posta befizetési lapokon történnek, miáltal felek a postaköltséget is megtakarítják.

A benyújtandó kérvények legkésőbb két hét alatt nyernek elintézészt, míg sürgős esetekben a megfelelő kölcsön-összeg pár nap alatt lesz folyósítva és posta útján a félnek közvetlenül beküldve.

Bővebb felvilágosítás nyerhető **BESZENSZKY KALMAN** üzletében Szarvason Kosút-tér.

Központi iroda **SZALLAI J. JÓZSEF** Szegeden: Tisza Lajos körút 23 szám.

Írásbeli megkeresésekre azonnali kimerítő válasz díjmentesen adatik.

Legújabb házi ipar!

filigrám munka készítés.

Van szerencsém Szarvas város tisztelt hölgyközönségét értesíteni, hogy helyben a filigrám munka készítésből tanfolyamot nyitottam, s bátor vagyok a tisztelt hölgyeket a minták megtekintésére tanhelyiségembe tisztelettel meghívni. **Kényes-utca 175 szám, Özv. Mihálf Józsefné urnő házában.**

Templomdiszek, óra és nyakláncok, karkötők, melltük. kalap haj és béli ékességek füzértáncz jelvények és karácsonyfa-diszek, fali és kefe-táskák, valamint pamlag-vánkosok díszitménye, dísz legyezők virág-kosarak, színes sodrony és pamutból készítve. Filigrám tárgyak Tajber Gusztáv és Lövenfeld Soma urak kereskedésének kirakatában szemlélhetők meg.

A munka nem csak fölötte érdekes, de könnyen elsajátítható is: már kezdők képesek az első órák alatt egyes filigrám tárgyakat elkészíteni. Tandíj az összes munkálatok megtanulásáért **1 frt.** Szabadságában áll minden tanulóknak itt létem alatt mindaddig látogatni a tanórákat míg a munkák önnálló elkészítésére a kellő ügyességet elsajátította.

A hozzá való anyag nálam kapható a lehető legolcsóbb áron.

Tanórák naponta reggel 8—12-ig d. u. 2—7-ig. Azok számára kik ezen idő alatt akadályozva vannak vasárnap és az esti órákban külön tanfolyamot nyitok.

Eddigi sikercím után remélem és törekvésem leendő a helybeli hölgyközönségnek megelégedését kinyerni.

Szarvas, 1893. November 11.

Kiváló tisztelettel:

BALOGH ARANKA.